

دسترسی در سایت <http://jnrm.srbiau.ac.ir>

سال نهم، شماره چهل و سوم، مرداد و شهریور ۱۴۰۲

شماره شاپا: ۲۵۸۸-۵۸۸X

پژوهش‌های نوین در ریاضی

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

گراف‌های مکعبی نیم متقارن از مرتبه p^5 ، $2p$ عدد اول فرد

پوریا مجد آملی^۱، محمدرضا درفشه^{۲*}

^(۱) گروه ریاضی، دانشکده علوم و فناوری‌های همگرا، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

^(۲) گروه ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر، دانشگاه تهران، تهران، ایران

تاریخ ارسال مقاله: ۱۴۰۰/۱۱/۱۶ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۶/۲۷

چکیده

یک گراف ساده همبند، نیم متقارن نامیده می‌شود، اگر منظم و یال انتقالی داشته باشد ولی رأس انتقالی نباشد. در این مقاله ثابت می‌کنیم که در حالت خاص گراف همبند مکعبی نیم متقارن از مرتبه $2p^5$ ، برای عدد اول p که $p > 3$ و $p \neq 7$ ، وجود ندارد.

واژه‌های کلیدی: گراف نیم‌متقارن، گراف رأس انتقالی، گراف یال انتقالی، رده‌بندی گراف‌های مکعبی نیم متقارن.

۱- مقدمه و تعاریف اصلی

در این مقاله، همهٔ گراف‌ها متناهی، همبند و ساده هستند. یک گراف نیم متقارن نامیده می‌شود اگر منظم و یال انتقالی باشد ولی رأس انتقالی نباشد. ردهٔ گراف‌های نیم متقارن اولین بار توسط فولکمن مورد مطالعه قرار گرفت [۱]. او ثابت نمود که گراف نیم متقارن از مرتبه‌های $2p$ یا $2p^2$ برای هر عدد اول p وجود ندارد. نشان داده شده است که گراف همبند مکعبی نیم متقارن از مرتبهٔ $2p^3$ برای هر عدد اول p که $p > 3$ وجود ندارد و برای $p = 3$ ، گراف گری (۲) را ببینید) تنها گراف همبند مکعبی نیم متقارن از مرتبهٔ $2p^3$ می‌باشد [۳]. همچنین ثابت شده است که گراف همبند مکعبی نیم متقارن از مرتبهٔ $6p^3$ وجود دارد اگر و تنها اگر $p - 1$ بر ۳ بخش پذیر باشد [۴]. رده بندی گراف‌های همبند مکعبی نیم متقارن از مرتبه $20p$ ، برای هر عدد اول p انجام شده است. [۵].

نشانی داده شده است که برای هر عدد اول p که $p \neq 17$ ، گراف همبند مکعبی نیم متقارن از مرتبهٔ $34p^3$ موجود نیست [۶]. در این مقاله، گراف مرتبهٔ $2p^5$ را در نظر می‌گیریم. ثابت می‌کنیم گراف همبند مکعبی نیم متقارن از مرتبهٔ $2p^5$ ، $p > 3$ عدد اول و $p \neq 7$ ، در حالت خاص، وجود ندارد.

۲- مفاهیم و قضیه‌های مورد نیاز

در این مقاله، تعداد اعضای یک مجموعه متناهی مانند A با $|A|$ نشان داده می‌شود. سایر نماد گذاری‌ها درباره گروه‌ها، همان نماد گذاری‌های استاندارد هستند. برای عدد اول p که مرتبهٔ گروه متناهی G را می‌شمارد، $O_p(G)$ برابر بزرگترین p -زیرگروه نرمال G است.

فرض کنید G یک گروه و Ω یک مجموعهٔ ناتهی باشد. گوییم G روی Ω عمل می‌کند هر گاه تابع $(g, \omega) \rightarrow \omega^g : G \times \Omega \rightarrow \Omega$ فرض کنید گروه G روی مجموعهٔ Ω به طور انتقالی عمل کند. گوییم G یک گروه جایگشتی اولیه است اگر و تنها اگر بلوک‌های بدیهی Ω زیر مجموعه‌های تک عضوی باشند. در غیر این صورت گوییم که عمل G روی Ω غیر اولیه است و G را گروه جایگشتی غیر اولیه می‌نامیم. در این حالت بلوک غیر بدیهی Δ که برای گروه غیر اولیه G وجود دارد بلوک غیر اولیه نامیده می‌شود.

فرض کنید گروه G روی مجموعهٔ Ω به طور انتقالی عمل کند. گوییم G یک گروه جایگشتی اولیه است اگر و تنها اگر بلوک‌های بدیهی Ω زیر مجموعه‌های تک عضوی باشند. در غیر این صورت گوییم که عمل G روی Ω غیر اولیه است و G را گروه جایگشتی غیر اولیه می‌نامیم. در این حالت بلوک غیر بدیهی Δ که برای گروه غیر اولیه G وجود دارد بلوک غیر اولیه نامیده می‌شود.

فرض کنید گروه G روی مجموعهٔ Ω به طور انتقالی عمل کند. گوییم G یک گروه جایگشتی اولیه است اگر و تنها اگر بلوک‌های بدیهی Ω زیر مجموعه‌های تک عضوی باشند. در غیر این صورت گوییم که عمل G روی Ω غیر اولیه است و G را گروه جایگشتی غیر اولیه می‌نامیم. در این حالت بلوک غیر بدیهی Δ که برای گروه غیر اولیه G وجود دارد بلوک غیر اولیه نامیده می‌شود.

فرض کنید گروه G روی مجموعهٔ Ω به طور انتقالی عمل کند. گوییم G یک گروه جایگشتی اولیه است اگر و تنها اگر بلوک‌های بدیهی Ω زیر مجموعه‌های تک عضوی باشند. در غیر این صورت گوییم که عمل G روی Ω غیر اولیه است و G را گروه جایگشتی غیر اولیه می‌نامیم. در این حالت بلوک غیر بدیهی Δ که برای گروه غیر اولیه G وجود دارد بلوک غیر اولیه نامیده می‌شود.

فرض کنید گروه G روی مجموعهٔ Ω به طور انتقالی عمل کند. گوییم G یک گروه جایگشتی اولیه است اگر و تنها اگر بلوک‌های بدیهی Ω زیر مجموعه‌های تک عضوی باشند. در غیر این صورت گوییم که عمل G روی Ω غیر اولیه است و G را گروه جایگشتی غیر اولیه می‌نامیم. در این حالت بلوک غیر بدیهی Δ که برای گروه غیر اولیه G وجود دارد بلوک غیر اولیه نامیده می‌شود.

X - رأس انتقالی نباشد آنگاه، دو بخشی است. جایی که، دو بخش مدارهای عمل X روی $V(\Gamma)$ هستند [۸]. اگر Γ منظم باشد، آنگاه دو بخش دارای یک عدد اصلی می باشند. بنابراین یک گراف X - نیم منظم، یک گراف دو بخشی است طوری که عمل X روی هر بخش انتقالی است ولی X هیچ رأسی را از یک بخش به بخش دیگر منتقل نمی کند. یک رده بندی از همه گراف‌های همبند مکعبی نیم متقارن تا مرتبه 768 به دست آمده است [۹]. هر زیر گروه نرمال می‌نیمال از یک گروه متناهی برابر حاصل ضرب مستقیم داخلی از نسخه های یکرخت یک گروه ساده می باشد. گروه متناهی G یک $K_n -$ گروه نامیده می شود اگر مرتبه آن دقیقاً n شمارنده مجزای اول داشته باشد، جایی که $n \in \mathbb{N}$. نتیجه زیر تمامی $K_3 -$ گروه‌های ساده را مشخص می کند.

قضیه ۲-۱: اگر G یک $K_3 -$ گروه ساده باشد، آنگاه G با یکی از گروه‌های زیر یکرخت است: [۱۰].

$$L_2(7), L_2(8), L_2(9), L_2(17), L_2(23), U_3(3), U_4(2)$$

قضیه ۲-۲: اگر Γ یک گراف همبند مکعبی X - نیم متقارن باشد، آنگاه برای هر رأس مانند u ، تعداد اعضای ثابت ساز X_u به شکل $2^r \cdot 3$ است برای $0 \leq r \leq 7$ [۱۱].

گزاره ۲-۳: فرض کنید Γ یک گراف همبند مکعبی X - نیم متقارن باشد برای بعضی $X \leq \text{Aut}(\Gamma)$ و $N \leq X$ اگر $|X/N|$ بر ۳ بخش پذیر نباشد، آنگاه Γ یک گراف N - نیم متقارن نیز می باشد [۱۲].

قضیه ۲-۴: فرض کنید Γ یک گراف همبند مکعبی X - نیم متقارن باشد. فرض کنید $\{U, W\}$ افزایی برای Γ و $N \leq X$ باشد. اگر عمل N روی U و W غیر انتقالی باشد، آنگاه N روی U و W به

یال ها، مجموعه کمان ها و مجموعه خود ریختی- های Γ را به ترتیب $V(\Gamma)$ ، $E(\Gamma)$ ، $\text{Arc}(\Gamma)$ و $\text{Aut}(\Gamma)$ نمایش می‌دهیم. اگر Γ یک گراف و $N \leq \text{Aut}(\Gamma)$ ، آنگاه Γ_N نمایشگر یک گراف ساده، بدون جهت است که مجموعه رؤوس آن مدارهای عمل N روی $V(\Gamma)$ هستند و دو رأس N_u و N_v مجاور هستند اگر و فقط اگر vu در گراف Γ مجاور باشند. فرض کنید Γ_c و Γ گراف باشند. گویم Γ_c یک گراف پوششی برای Γ است اگر تابع پوشا مانند $f: V(\Gamma_c) \rightarrow V(\Gamma)$ موجود باشد که حافظ مجاورت بوده و تعیین تابع $f|_{\Gamma_c(u)}: \Gamma_c(u) \rightarrow \Gamma(f(u))$ یک تناظر یک به یک باشد برای هر u متعلق به $V(\Gamma_c)$. تابع f یک تصویر پوششی نامیده می شود. به وضوح اگر Γ دوبخشی باشد، آنگاه Γ_c نیز دو بخشی است. برای هر $u \in V(\Gamma)$ ، فایبر روی u به صورت $\text{fib}_u = f^{-1}(u)$ تعریف می‌شود. مجموعه زیر یک زیر گروه از $\text{Aut}(\Gamma_c)$ است و گروه تبدیلات پوششی برای f نامیده می‌شود:

$$CT(f) = \{\sigma \in \text{Aut}(\Gamma_c) \mid \sigma(\text{fib}_u) = \text{fib}_u\}.$$

برای هر u متعلق به $V(\Gamma)$ نشان داده شده است که $K = CT(f)$ روی هر فایبر به صورت نیم منظم عمل می‌کند [۷]. اگر این عمل منظم باشد، آنگاه Γ_c یک K - پوشش منظم Γ نامیده می‌شود.

فرض کنید $X \leq \text{Aut}(\Gamma)$. در این صورت Γ یک گراف X - رأس انتقالی نامیده می شود هر گاه X به صورت انتقالی روی $V(\Gamma)$ عمل کند مشابه Γ یک گراف X - یال انتقالی نامیده می شود هر گاه X به صورت انتقالی روی $E(\Gamma)$ عمل کند. گراف X - نیم متقارن نامیده می‌شود هر گاه X - یال انتقالی باشد ولی $X = \text{Aut}(\Gamma)$ نباشد. برای $X = \text{Aut}(\Gamma)$ ، به منظور سهولت گویم Γ رأس انتقالی، یال انتقالی یا نیم متقارن می‌باشد و X حذف می‌شود. اگر یک گراف همبند، X - یال انتقالی باشد ولی

فرض کنید گروه G روی مجموعه Ω عمل کند. گوییم افراز $\Sigma = \{\Delta_1, \dots, \Delta_R\}$ یک افراز G -پایا برای Ω است، اگر به ازای هر $g \in G$

$$\Sigma = \{\Delta_1^g, \dots, \Delta_R^g\}$$

لم ۷-۲: اگر گروه G روی مجموعه Ω عمل کند، آنگاه B^g برای هر g متعلق به G نیز یک بلوک است [۱۴].

فرض کنید گروه G روی مجموعه Ω به صورت انتقالی عمل کند و Δ یک بلوک باشد. بنا به قضیه ۶-۲ می‌دانیم که زیر مجموعه $L \subseteq G$ وجود دارد، به قسمی که $\{\Delta^x\}$ ، $x \in L$ ، افزایی از Ω است. در این صورت $\{\Delta^x\}$ ، $x \in L$ ، را یک دستگاه اولیه برای عمل G روی Ω می‌نامیم.

قضیه ۸-۲: فرض کنید گروه G روی مجموعه Ω به صورت انتقالی عمل می‌کند. فرض کنید Δ یک مدار عمل N روی Ω باشد، در این صورت Δ یک بلوک است. [۱۴].

قضیه ۹-۲: فرض کنید گروه G روی مجموعه Ω به صورت انتقالی عمل می‌کند. فرض کنید $\Sigma = \{\Delta_1, \dots, \Delta_R\}$ یک افراز G -پایا برای Ω باشد. در این صورت Σ یک دستگاه اولیه برای عمل G روی Ω است [۱۴].

قضیه ۱۰-۲: فرض کنید Γ گراف همبند و X -نیم متقارن با دو بخش $\{U, W\}$ باشد جایی که $X \leq \text{Aut}(\Gamma)$. فرض کنید $\{B_1, \dots, B_R\}$ یک دستگاه اولیه برای عمل G روی U باشد. آنگاه، یک عدد ثابت m_U وجود دارد که برای هر رأس $w \in W$ ، رأس مذکور در هر بلوک B_i ، برای هر $1 \leq i \leq k$ ، دقیقاً صفر یا m_U همسایه دارد.

اثبات: فرض کنید $y \in W$ و x و $\Gamma(x) \cap B_i \neq \emptyset$ و $\Gamma(y) \cap B_i \neq \emptyset$ کافی است نشان دهیم:

صورت نیم منظم عمل می‌کند و Γ_N گرافی X/N -نیم متقارن است، همچنین Γ یک N -پوشش منظم از Γ_N می‌باشد. [۱۳].

برای هر زیر گروه نرمال $N \leq X$ ، یا N روی حداقل یکی از بخش‌های افراز انتقالی عمل می‌کند یا روی هر دو بخش غیر انتقالی است. در حالت اول، مرتبه N بر $|U| = |W|$

بخش‌پذیر است و در حالت دوم مرتبه N ، $|U| = |W|$ را می‌شمارد. بنابراین فرع زیر را بر قضیه ۲-۴ داریم.

گزاره ۵-۲: اگر Γ گراف همبند مکعبی X -نیم متقارن با بخش‌های $\{U, W\}$ و $N \leq X$ باشد، آنگاه $|N|$ بر $|U|$ بخش‌پذیر یا $|U|$ بر $|N|$ بخش‌پذیر است.

فرض کنید G یک گروه متناهی، $H \leq G$ و $A = \{x_1 H, \dots, x_n H\}$ مجموعه هم‌دسته‌های چپ و متمایز H در G باشد. در این صورت به $L = \{x_1, \dots, x_n\}$ یک مجموعه مورب چپ H در G می‌گوییم.

قضیه ۶-۲: فرض کنید گروه G روی مجموعه Ω به صورت غیر اولیه عمل کند و Δ یک بلوک غیر اولیه باشد. قرار دهید:

$$H = \{g \in G \mid \Delta^g = \Delta\}$$

فرض کنید L یک مجموعه مورب چپ H در G است. در این صورت:

الف) $\{x\Delta\}$ ، برای x های متعلق به L افزایی برای Ω است.

ب) اگر $|\Omega| < \infty$ ، آنگاه $|\Omega|$ بر $|\Delta|$

ج) H روی Δ انتقالی عمل می‌کند [۱۴].

$$|\Gamma(x) \cap B_i| = |\Gamma(y) \cap B_j|$$

داریم $|\Gamma(x) \cap B_i| = |\Gamma(y) \cap B_j|$ و قضیه به اثبات می‌رسد. $\square$

و از این جا، این عدد مشترک ثابت همان m_U خواهد بود، زیرا x, y, B_i و B_j دلخواه انتخاب شده‌اند. فرض کنید

نتیجه ۲-۱۱: با مفروضات قضیه ۲-۱۰، اگر گراف Γ منظم با درجه d باشد، آنگاه $m_U |d|$.

$$v \in \Gamma(y) \cap B_j \text{ و } u \in \Gamma(x) \cap B_i$$

قضیه ۲-۱۲: فرض کنید Γ گراف همبند و X -نیم متقارن با بخش‌های $\{U, W\}$ باشد، جایی که $X \leq \text{Aut}(\Gamma)$ فرض کنید $N \trianglelefteq G$ و $F = \{B_1, \dots, B_k\}$ مدارهای عمل N روی U هستند. آنگاه، با فرض اول بودن درجه گراف و $k > 1$ ، باید داشته باشیم $m_U = 1$.

پس $\{u, x\}$ و $\{v, y\} \in E(\Gamma)$ حال چون X روی یال‌های Γ انتقالی عمل می‌کند، وجود دارد $g \in X$ طوری که

$$g\{u, x\} = \{v, y\}$$

یعنی

$$\{g(u), g(x)\} = \{v, y\}$$

اثبات: بنا به نتیجه ۲-۱۱، و با فرض این که درجه-ی گراف برابر p باشد، داریم

$$m_U |p|$$

با توجه به مطالب قبل، تنها حالت ممکن، حالت

$$\begin{cases} g(u) = v \\ g(x) = y \end{cases}$$

چون p عدد اول است، پس $m_U = p$ یا $m_U = 1$.
۱. فرض کنید $m_U = p$. فرض کنید $x \in W$ طوری باشد که $|\Gamma(x)| = p$ و برای $1 \leq i \leq k$ $B_i \in F$ به گونه‌ای باشد که $\Gamma(x) \subseteq B_i$. فرض کنید برای $1 \leq j \leq k$ ، $B_j \in F$ ، $B_i \neq B_j$ و $y \in B_j$ باشد. فرض کنید A مجموعه همه همسایه-های رأس‌های B_i باشد. به وضوح $A \subseteq W$ و $x \in A$. در این صورت مسیری از y به x موجود نیست که با فرض همبند بودن گراف در تناقض است. $\square$

می‌باشد.

اکنون نشان می‌دهیم:

$$g(\Gamma(x) \cap B_i) = \Gamma(y) \cap B_j$$

$$g(\Gamma(x) \cap B_i) = g\Gamma(x) \cap gB_i$$

ادعا می‌کنیم:

$$g\Gamma(x) = \Gamma(y), gB_i = B_j$$

فرض $E(\Gamma)$ با توجه به اینکه g یکرختی است $\{g(z), g(x)\} \in E(\Gamma)$ می‌دانیم $g(x) = y$. پس $\{g(z), y\} \in E(\Gamma)$ یعنی $g(z) \in \Gamma(y)$ در نتیجه $g\Gamma(x) \subseteq \Gamma(y)$ به همین ترتیب $\Gamma(y) \subseteq g\Gamma(x)$ در نهایت $g\Gamma(x) = \Gamma(y)$ با توجه به اینکه gB_i و B_j قطعات افراز هستند، نتیجه می‌شود $gB_i = B_j$ حال با استفاده از

قضیه ۲-۱۳: فرض کنید Γ گراف همبند و X -نیم متقارن با بخش‌های $\{U, W\}$ ، $F = \{B_1, \dots, B_k\}$ مدارهای عمل N روی U هستند و N روی W انتقالی عمل می‌کند، آنگاه

$$dB_i = |W|m_U$$

اثبات: فرض کنید برای $1 \leq i \leq k$ A و $B_i \in F$ مجموعه همه همسایه‌های رأس‌های واقع در B_i

$$g(\Gamma(x) \cap B_i) = \Gamma(y) \cap B_j$$

$$|B_i|d = |A|m_U$$

۳- قضیه اصلی

فرض کنید p عدد اول و $p \neq 3, 7$ باشد. فرض کنید Γ گراف همبند، دو بخشی، مکعبی و یال انتقالی از مرتبه $2p^5$ باشد به قسمی که هر p -زیرگروه نرمال از $\text{Aut}(\Gamma)$ ، مانند N روی هر دو بخش Γ به صورت همزمان انتقالی عمل نمی‌کند. در این صورت Γ رأس انتقالی است. به عبارت دیگر گراف نیم متقارن همبند مکعبی با شرایط فوق وجود ندارد.

اثبات: فرض کنید Γ گراف نیم متقارن همبند مکعبی از مرتبه $2p^5$ که p عدد اول و $p \neq 3, 7$ باشد. فرض کنید $\{U, W\}$ دو بخش گراف مذکور باشد. بنابراین $|U| = |W| = p^5$. قرار می‌دهیم:

$$A := \text{Aut}(\Gamma)$$

از آن جایی که A روی U و W انتقالی عمل می‌کند داریم:

$$|A : A_{\omega}| = |U|$$

برای هر $\omega \in U$ از این جا

$$|A| = |A_{\omega}| |U| = |A_{\omega}| \cdot p^5$$

$$|A| = 2^r \cdot 3 \cdot p^5$$

که در آن $0 \leq r \leq 7$.

اگر A گروهی ساده باشد، آنگاه با استفاده از قضیه ۲-۱ خواهیم داشت:

$$A \cong A_5 \text{ یا } A \cong L_7(7)$$

از این جا

$$p = 7 \text{ یا } 3$$

حالت $p = 7$ که موضوع بحث نیست و در حالت $p = 3$ ، وجود گراف‌های همبند نیم متقارن مکعبی از مرتبه $2 \cdot 3^5$ (۳) بررسی شده است [۹]. پس A

باشد. تعداد یال‌های خارج‌شده از B_i برابر است با $|B_i|d$. از طرفی این تعداد برابر است با $|A| m_U$. در نتیجه

ادعا می‌کنیم:

$$A=W$$

فرض کنید $u \in B_i$ ، $y \in A$ و $x \in W$ که در آن $y \sim u$ چون N روی W انتقالی عمل می‌کند، پس وجود دارد n ای متعلق به N به قسمی که

$$x = n \cdot v$$

از $y \sim u$ نتیجه می‌شود $n \cdot y \sim n \cdot u$ ، یعنی $x \sim n \cdot u$. از این جا نتیجه می‌گیریم $x \in A$ و حکم قضیه به اثبات می‌رسد. $\square$

قضیه ۲-۱۴: اگر Γ گراف همبند و X -نیم متقارن از درجه اول d با بخش‌های $\{U, W\}$ باشد و $N \leq X$ و روی یکی از بخش‌های U یا W غیر انتقالی عمل کند و n بر d بخش‌پذیر نباشد، $n = |U|$ ، آنگاه N روی بخش دیگر نیز غیر انتقالی عمل می‌کند.

اثبات: فرض کنید عمل N روی U غیرانتقالی باشد. با توجه به اول بودن d می‌بایست $m_U = 1$ [۲-۱۲]. حال اگر عمل N روی W انتقالی باشد، باید داشته باشیم:

$$d|B_i| = n m_U = n$$

که در آن مدارهای عمل N روی U هستند و $B_i \in \{B_1, \dots, B_k\}$ در نتیجه

$$d|n$$

که تناقض است و حکم قضیه به اثبات می‌رسد. $\square$

گروهی غیر ساده می‌باشد. حالت‌های زیر را برای $|O_p(A)|$ را در نظر می‌گیریم.

$$|\Gamma_Q| = \frac{\Gamma}{Q} = 2p^r \quad \text{و}$$

$$|A/Q| = 2^r \cdot 3 \cdot p^r$$

که $0 \leq r \leq 7$.

فرض کنید N/Q زیرگروه می‌نیمال نرمال A/Q باشد. مشابه مباحث قبل، $|N/Q|$ به صورت‌های زیر خواهد بود:

$$|N/Q| = p^n \quad \text{یا} \quad |N/Q| = 3 \quad \text{یا} \quad |N/Q| = 2^m$$

که $n \in \mathbb{N}$ و m از گزاره ۲-۵ نتیجه می‌شود:

$$|N/Q| = p^n \quad \text{در نتیجه}$$

$$|N| = p^{n+1}$$

چون $|Q| = p$ در نتیجه، $n=0$ ؛ از این جا داریم $|N/Q| = 1$ که تناقض است.

حالت ۳: $|Q| = p^2$. در این حالت Q روی هر دو بخش U و W غیر انتقالی عمل می‌کند و بنا به قضیه ۲-۴، عمل مذکور روی U و W به صورت نیم منظم است و گراف Γ_Q یک گراف A/Q -نیم متقارن است. داریم:

$$|\Gamma_Q| = \frac{|\Gamma|}{|Q|} = \frac{2p^5}{p^2} = 2p^3$$

$$|A/Q| = 2^r \cdot 3 \cdot p^r$$

فرض کنید N/Q زیر گروه می‌نیمال نرمال از A/Q باشد. مشابهاً $z \in \mathbb{N}$ و $|N/Q| = p^z$ از این جا

$$|N| = p^{z+2}$$

چون $|Q| = p^2$ ، پس $z=0$ در نتیجه $|N/Q| = 1$ که تناقض است.

حالت ۱: $|O_p(A)| = 1$. فرض کنید N زیر گروه نرمال می‌نیمال نرمال A باشد، در این صورت $N \cong T^k$ که T گروه ساده و $k \in \mathbb{N}$. فرض کنید N غیرآبلی باشد.

با توجه به ساختار A ، در مرتبه N فقط یک عامل ۳ وجود دارد، بنابراین $|N| = 2^i \cdot 3 \cdot p^j$ که در آن $0 \leq i \leq 7$ و $0 \leq j \leq 5$ ، مشابهاً، با توجه به ساده بودن N و قضیه ۲-۱ داریم:

$$p = 5 \text{ یا } 7$$

بنابراین N آبلی، در نتیجه T ساده و آبلی می‌باشد. لذا داریم:

$$i \in \mathbb{N} \text{ و } |N| = 2^i \quad \text{یا} \quad |N| = 3 \quad \text{یا} \quad |N| = p^t$$

با استفاده از فرع ۲-۵ می‌توان نوشت:

$$|N||U| \quad \text{یا} \quad |U||N|$$

در نتیجه

$$N \cong Z_p^t$$

و در آن $t \in \mathbb{N}$. نتیجه مذکور مستقل از $|O_p(A)| = 1$ است. با توجه به اینکه $|O_p(A)| = 1$ فرض شده است، حالت $N \cong Z_p^1$ امکان‌پذیر نیست. پس $|O_p(A)| \neq 1$.

حالت ۲: $|O_p(A)| = p$. قرار می‌دهیم $Q := O_p(A)$ روی هر دو بخش U و W ، غیرانتقالی عمل می‌کند. بنا به قضیه ۲-۴، روی U و W به صورت نیم منظم عمل می‌کند و گراف Γ_Q یک گراف A/Q -نیم متقارن است. داریم:

W به صورت نیم منظم عمل کرده و گراف Γ_Q گرافی $-A/Q$ نیم متقارن است. همچنین Γ پوششی منظم از Γ_Q می‌باشد، در نتیجه درجه‌های Γ و Γ_Q برابر است. ولی $|\Gamma_Q| = \frac{2p^5}{p^5} = 2$ یعنی ممکن نیست که درجه Γ_Q برابر ۳ باشد.

حالت (ب): Q روی یکی از بخش‌ها مانند U انتقالی و روی بخش دیگر مانند W غیرانتقالی عمل می‌کند. با توجه به اینکه $Q \leq A$ و روی W غیرانتقالی عمل می‌کند و p^5 بر ۳ بخش‌پذیر نیست (در صورتی که p^5 بر ۳ بخش‌پذیر باشد، وجود گراف‌های همبند مکعبی نیم‌متقارن از مرتبه (3^5) مورد مطالعه قرار گرفته است [۱۵])، بنا به قضیه ۲-۱۴ نتیجه می‌شود که N روی U نیز غیرانتقالی عمل می‌کند که تناقض است. در نتیجه قضیه اصلی به اثبات می‌رسد. $\square$

۳- نتیجه‌گیری

در این مقاله گراف‌های نیم متقارن به عنوان خانواده‌ای از گراف‌ها معرفی گردید و با استفاده از قضایا ثابت شد که در حالت خاص گراف همبند مکعبی نیم متقارن از مرتبه $2p^5$ وجود ندارد جایی که $p > 3$ یک عدد اول مخالف ۷ است.

حالت ۴: $|Q| = p^3$ از آن جایی که Q روی هر دو بخش U و W غیر انتقالی عمل می‌کند، در نتیجه عمل Q روی این دو بخش نیم منظم است، همچنین گراف Γ_Q ، گرافی $-A/Q$ نیم متقارن می‌باشد. داریم:

$$|\Gamma/Q| = \frac{|\Gamma|}{|Q|} = p^2$$

$$|A/Q| = 2^2 \cdot 3 \cdot p^2$$

فرض کنید N/Q زیر گروه نرمال می‌نیمال از A/Q باشد. نتیجه می‌شود:

$$|N/Q| = p^j \text{ و } j \in N$$

پس

$$|N| = p^{j+3}$$

با توجه به اینکه $|Q| = p^3$ ، داریم $|N| = p^3$ نتیجه $|N/Q| = 1$ و تناقض حاصل می‌شود.

حالت ۵: $|Q| = p^4$. مشابه آنچه مطرح شد، Q روی هر دو بخش U و W غیرانتقالی عمل می‌کند، پس عمل مذکور روی این دو بخش نیم منظم می‌باشد، همین‌طور گراف Γ_Q یک گراف $-A/Q$ نیم‌متقارن می‌باشد که در آن با در نظر گرفتن N/Q به عنوان زیرگروه می‌نیمال نرمال A/Q داریم $|N/Q| = p^j$ و $j \in N$ از این جا داریم:

$$|N| = p^{j+4}$$

و در نهایت با توجه به $|Q| = p^4$ نتیجه می‌شود $|N| = p^4$ ، پس $|N/Q| = 1$ که تناقض است.

حالت ۶: $|Q| = p^5$. دو حالت (الف) و (ب) برای حالت ۶ قابل تمیز و تشخیص است.
حالت (الف): Q روی هر دو بخش U و W غیر انتقالی عمل می‌کند که در این صورت Q روی U

- [11] D. M. Goldschmidt, Automorphisms of trivalent graphs, *Ann. of Math. (2)* 111 (1980), no. 2, 377- 406.
- [12] C. Q. Wang and T. S. Chen, Semisymmetric cubic graphs as regular covers of $k_{3,3}$, *Acta Math. Sin. (Engl. Ser.)* 24 (2008), no. 3, 405-416.
- [13] Z. Lu, C. Wang, and M. Xu, on semisymmetric cubic graphs of order $6p^2$, *Sci. China Ser. A* 47(2004), no. 1, 1-17.
- [14] J. D. Dixon, B. Mortimer, *Permutation Groups*, Springer, 1996.
- [15] M. Conder, Summary of all semisymmetric cubic graphs on up to 10000 vertices, https://www.math.auckland.ac.nz/~conder/Semisymm_cubic_10000.txt.
- [1] J. Folkman, Regular line-symmetric graphs, *J. Combinatorial Theory* 3 (1967), 215-232.
- [2] I. Z. Bouwer, An edge but not vertex transitive cubic graph, *Canad. Math. Bull* 11(1968), 533-535.
- [3] A. Malnič, D. Marušič, and C. Wang, Cubic edge – transitive graphs of order $2p^3$, *Discrete Math.* 274(2004), no. 1-3, 187-198.
- [4] Y.- Q. Feng, M. Ghasemi, and C. Wang, Cubic semisymmetric graphs of order $6p^3$, *Discrete Math.* 310 (2010), no. 17-18, 2345-2355.
- [5] M. Shahsavarani and M. R. Darafsheh, Classifying semisymmetric cubic graphs of order $20p$, *Turkish J.Math.*43(2019), no.6, 2755-2766.
- [6] M. R. Darafsheh and M. Shahsavarani, semisymmetric cubic graphs of order $34p^3$, *Bull. Korean Math. Soc.* 57 (2020), no. 3, 739-750.
- [7]. J.H. Kwak and R. Nedela, Graphs and their coverings, *Lecture Notes Series*, 17,2007., 28-30.
- [8] N. Biggs, *Algebraic graph theory*, Cambridge University Press 1993.
- [9] M. Conder, A. Malnič, D. Marušič, and P. Potočnik, A census of semisymmetric cubic graphs on up to 768 vertices, *J. Algebraic Comb.*23 (2006), no 3, 255-294.
- [10] M. Herzog, On finite simple groups of order divisible by three primes only, *J.Algebra* 10 (1968), 383-388.